

STOWARZYSZENIE

ESWIP

ORGANIZACJA
POŻYTKU PUBLICZNEGO

ISSN 1427-5856

grudzień

pozarządowiec

pismo społeczników
Warmii i Mazur

wydanie specjalne (173) 2020

**BOŻENA
RUSZKOWSKA**

GODNA NAŚLADOWANIA

JESTEM W SWOIM ŻYWIOLE / s. 3

**NIE JESTEŚMY
BYLE JACY**
/ s.14

**SKAUCI
POMAGAJĄ**
PRZERWAĆ
PANDEMIE /s. 10

**O CZYM
PAMIĘTAĆ**
PRZY PISANIU
PROJEKTÓW / s.22

Takie niespodzianki to ja uwielbiam! Jakże? A mam na myśli specjalny numer Pozarządowca, który właśnie trzymasz w ręku. Dzięki dofinansowaniu z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego trafia do Ciebie najnowsze wydanie, w którym m.in. poznasz laureatkę konkursu Godni Naśladowania, przeczytasz ciekawą rozmowę z Marszałkiem – oczywiście o organizacjach pozarządowych - oraz poznasz dobre praktyki młodzieżowych działaczy. Nie zabrakło także praktycznych porad, o czym warto pamiętać przy pisaniu projektów. Prawda, że brzmi ciekawie? Życzę miłej lektury!

Sylwia Warzechowska

PISMO INFORMACYJNE
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-
MAZURSKIEGO

Wydawca:
Stowarzyszenie ESWIP
82-300 Elbląg,
ul. Związku Jaszczurczego 17
tel./faks: 55 236 27 16, 55 235 33 88
e-mail: redakcja@eswip.pl

Redaktor naczelny
Arkadiusz Jachimowicz
Redaktor wydania
Sylwia Warzechowska
Projekt okładki
Kuba Qbi Strumiński
Korekta
Patrycja Kamińska, Rafał Narnicki
Skład i łamanie
Remigiusz Korwiel

Internetowe wydanie pisma
dostępne na www.eswip.pl

Zespół redakcyjny:
Sylwia Warzechowska, Tomasz Miroński,
Katarzyna Janków-Mazurkiewicz, Urszula
Podurgiel, Natasza Jatczyńska, Patrycja
Kamińska, Rafał Narnicki, Krzysztof
Marusiński, Dagmara Bielawska, Justyna
Duks, Marcin Nowakowski, Agnieszka
Sójka, Marek Jurzyński, Agata Janik

Wydanie jest bezpłatne.
Materiałów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo
skracania tekstów i zmiany tytułów.
Autorzy tekstów prezentują swoje własne
opinie. Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.

Spis treści

Z regionu

Jestem w swoim żywiole

Agata Janik 3

Laureaci Konkursu Godni Naśladowania edycja 2020

..... 5

Organizacje pozarządowe są naturalnymi partnerami samorządu

Natasza Jatczyńska 6

FOSa - zgłaszamy się do pomagania

Katarzyna Janków-Mazurkiewicz 8

Skauti pomagają przerwać pandemię

Tomasz Miroński 10

Przeciwdziałając skutkom pandemii

..... 12

Największym potencjałem są usługi społeczne

Sylwia Warzechowska 13

Dobre praktyki

Nie jesteśmy byle jacy

Urszula Podurgiel 14

Marszałek nagroził pracowników pomocy i integracji społecznej

Natasza Jatczyńska 16

Wspierają potrzebujących i uczą jak pomagać

Natasza Jatczyńska 17

Wolontariusze Klubów Ośmiu

Sylwia Warzechowska 8

Młodzież w działaniu

Sylwia Warzechowska 19

Samorząd wspiera inicjatywy młodzieży

Maja Świtkowska, Joanna Glezman 20

Aby młodzież angażowała się w działania społeczne

Iwona Olkiewicz 21

O czym warto pamiętać przy pisaniu projektów?

Dagmara Bielawska 22

Naszą pasją
jest rozwój
społeczny

STOWARZYSZENIE
ESWIP | ORGANIZACJA
POŻYTKU PUBLICZNEGO

Projekt "Pozarządowiec dla ngo Warmii i Mazur"
finansowany jest ze środków Samorządu
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Jestem w swoim żywiole!

Agata Janik

Woda, ziemia, powietrze, ogień, ale który żywioł wybrać? Bożena Ruszkowska spełnia się w każdym, z każdego czerpie energię, którą obdarza innych. – Najważniejsze to być sobą wśród ludzi – mówi laureatka konkursu „Godni Naśladowania”. – I nie zamartwiać się, choć czas jest trudny.

Woda

Od 1975 r. jest prezesem Elbląskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, czyli od początku istnienia tego stowarzyszenia!

- Nauczyłam się pływać późno jak na dzisiejsze standardy, bo w wieku 10 lat – mówi Bożena Ruszkowska. – Sprawiało mi to ogromną frajdę. Sprawdzałam się – i nadal to uwielbiam – w pływaniu kraulem. Pokonywałam maratony w tym stylu – wspomina.

Dla Bożeny Ruszkowskiej najważniejsze jest bezpieczeństwo, a działalność EL WOPR na tym właśnie polega. Głównym celem stowarzyszenia jest upo-

wszechnienie umiejętności pływania, ochrona ludności nad wodami, upowszechnienie proekologicznego stylu życia. Ratownicy i instruktorzy elbląskiego WOPR przez okres całego roku zajmują się prowadzeniem działań ratowniczych, przeprowadzają pogadanki, prelekcje na temat bezpieczeństwa nad wodami i ekologii wód, warsztaty z reanimacji i zasad udzielania pierwszej pomocy dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz konkursy o bezpieczeństwie i ochronie środowiska wodnego. Głównym celem jest zmniejszenie liczby utonięć, a przede wszystkim edukacja w zakresie bezpiecznego przebywania nad

wodami i udzielania pierwszej pomocy.

Bożena Ruszkowska jest organizatorką imprez pływackich, cyklicznych zawodów, a także zajęć rehabilitacyjnych. W Stowarzyszeniu Amazonki wdrożyła program ćwiczeń dla kobiet po mastektomii.

Ziemia

Bożena Ruszkowska jest w swoim żywiole także wtedy, gdy wybiera się na spacer z kijkami. Jako prezes Klubu Sportowego Elbląskie Włóczy-Kije zajmuje się organizacją zajęć rekreacyjno-sportowych, prowadzeniem szkoleń i warsztatów dla osób w różnych grupach wiekowych, szkoleniem przewodników i instruktorów Nordic Walking. Stowarzyszenie organizuje również liczne imprezy sportowe i rekreacyjne. Wśród 120 członków klubu są posiadacze tytułów: Mistrza Polski, Europy i Świata w różnych kategoriach wiekowych i osób niepełnosprawnych.

„Włóczy-Kije” zorganizowały 4 imprezy o charakterze regionalnym, ogólnopolskim, Puchar Europy i Puchar świata oraz 45 imprez rekreacyjnych i edukacyjnych.

- Jestem absolwentką AWF, mój dom to dom sportowy więc doskonale wiem, czym jest ruch i jak dobrze na nas wpływa – mówi Bożena Ruszkowska. – Przeszłam szkolenia nordic walking i założyłam jeden z najlepszych klubów w Polsce, a jego członkowie – z sukcesami startują w zawodach międzynarodowych – cieszy się nasza bohaterka. Skromnie wspomina o swoich sukcesach na dystansie 21 i 10 km.

– To sport dla wszystkich – zapewnia Bożena Ruszkowska. - Bez względu na wiek czy sprawność fizyczną. Sama, mimo endoprotezy biodra, aktywnie uprawiam nordic walking, to aktywność dobra nawet dla kobiet w ciąży.

Powietrze

Bożena Ruszkowska, jak powietrza, potrzebuje do życia ludzi. Spełnia się jako członek zarządu Uniwersytetu III Wieku w Elblągu.

- Prowadzę wykłady z ruchu, z odżywiania – mówi. - Przekonuję słuchaczy do uprawiania nordic walking, który jest znakomitą metodą rehabilitacji, a także formą rekreacji, która sprzyja nawiązywaniu nowych znajomości i oczywiście wiąże się z przebywaniem na świeżym powietrzu – wskazuje na plusy.

Ogień

- Jestem jak iskierka, która rozpala ogień, a wokół niego jest przyjemnie i wszyscy czują się szczęśliwi – podsumowuje Bożena Ruszkowska. – Cały czas coś robię i nie wyobrażam sobie siebie siedzącej na kanapie z pilotem w ręku (śmiech). – Dla mnie ważne jest to, by być wśród ludzi, być sobą i nie zamartwiać się, choć wiem, że w obecnym czasie jest to bardzo trudne. Jestem kobietą spełnioną, ale jeszcze trochę bym podziała!

Bożena Ruszkowska została laureatką konkursu „Godni Naśladowania” w kategorii Pozarządowiec godny naśladowania. Jako osoba niezwykle oddana działalności na rzecz ochrony największego dobra, jakim jest ludzkie życie zyskała uznanie swoich podopiecznych, współpracowników, środowiska lokalnego. Niezwykle zaangażowana, kreatywna, energiczna, prawdziwy społecznik! – tak określana przez przyjaciół, chce służyć wiedzą i doświadczeniem mieszkańcom miasta i regionu.

Powodzenia, Pani Bożenko!

Fot. Kuba Qbi Stumiński

i

Bożena Ruszkowska

Członkini Elbląskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, którego jest współzałożycielką oraz pełni funkcję Prezes organizacji od 1975 roku. Ponadto działa jako prezes Klubu Sportowego Elbląskie Włóczykije, a także członkini zarządu Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Osób Niepełnosprawnych w Elblągu. Jest osobą niezwykle oddaną działalności społecznej na rzecz propagowania bezpieczeństwa, zdrowia i aktywności mieszkańców. Jest instruktorką ratownictwa oraz pływania, od 45 lat prowadzi szkolenia w tym zakresie. Angażuje się również w szereg innych akcji społecznych, głównie na terenie miasta i powiatu elbląskiego.

Laureaci Konkursu Godni Naśladowania edycja 2020

KATEGORIA I. ORGANIZACJA GODNA NAŚLADOWANIA

Zwycięzca: Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej

Stowarzyszenie jest organizacją pożytku publicznego niosącą pomoc osobom znajdującym się w kryzysie psychicznym spowodowanym m.in. stanem zdrowia, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków, złą sytuacją materialną, problemami rodzinnymi lub w pracy. Pomoc ta udzielana jest przede wszystkim poprzez kontakt telefoniczny – Olsztyński Telefon Zaufania „Anonimowy Przyjaciel”, a także za pośrednictwem internetu oraz kontakt osobisty. Stowarzyszenie opiera się na pracy społecznej i wolontariacie, w szeregach jest ponad 90 członków i wolontariuszy. OTZ działa od 46 lat, jest czynny 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu (również w niedziele i święta). Na telefon zaufania dzwonią przeważnie mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego, ale też osoby z kraju, jak również Polacy z zagranicy. Potrzeba wsparcia jest bardzo duża, z roku na rok rośnie liczba rozmów telefonicznych (w 2019 r. zrealizowano ich ponad 8,6 tys.).

W kategorii ORGANIZACJA GODNA NAŚLADOWANIA, Federacja Uniwersytetów Trzeciego Wieku wyróżniła Jarocką Akademię Trzeciego Wieku, a Federacja FOSA swoje wyróżnienie przyznała Stowarzyszeniu Konik Mazurski.

Wyróżnienia:

- „TEEN CHALLENGE” Chrześcijańska Misja Społeczna Oddział w Elblągu
- Fundacja Elbląg - Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego
- Chorągiew Warmińsko-Mazurska Związku Harcerstwa Polskiego im. Grunwaldu
- Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne Polska Oddział Regionalny Warmińsko-Mazurskie
- Grupa Oddam Obiad z Elbląga
- Fundacja Spa for Cancer

KATEGORIA II. POZARZĄDOWIEC GODNY NAŚLADOWANIA

Zwycięzca: Bożena Ruszkowska

Wyróżnienia:

- 1) Oliwia Łysiak
- 2) Wojciech Jankowski

KATEGORIA III. SAMORZĄD GODNY NAŚLADOWANIA

Wyróżnienia:

- 1) Gmina Biała Piska
- 2) Gmina Milejewo

KATEGORIA IV. PRZEDSIĘBIORCA GODNY NAŚLADOWANIA

Zwycięzca: Michelin Polska S.A.

Michelin jest liderem technologicznym światowej branży opon i zarazem największym pracodawcą na Warmii i Mazurach, zatrudniającym około 5 tys. osób. Michelin Polska wspiera życie lokalnej społeczności oraz regionu w duchu strategii zrównoważonego rozwoju. W fabryce w Olsztynie od 2015 roku rozwija się Program Wolontariatu Pracowniczego „Moc Dobra”. Wolontariusze od powstania programu przeprowadzili już ponad 100 akcji. Firma wspiera i sponsoruje instytucje kultury w Olsztynie, finansuje zakup sprzętu medycznego dla szpitali, a także współpracuje z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, działając na rzecz rozwoju edukacji w naszym regionie. Od wielu lat propaguje edukację dzieci i młodzieży z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, m.in. organizując akcję „Bezpieczne Mazury”. W czasie epidemii COVID-19 Michelin wyprodukował 40 tys. litrów płynu dezynfekcyjnego, który trafił do instytucji i organizacji świadczących pomoc mieszkańcom.

Organizacje pozarządowe są naturalnymi partnerami samorządu...

...bez których nie wyobrażamy już sobie realizacji zadań publicznych - przekonuje Gustaw Marek Brzezina, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego. W rozmowie z nami podsumowuje m.in. ponad 20 lat współpracy samorządu województwa i NGO-sów, mówi, co można zrobić, aby była jeszcze efektywniejsza, a także o tym, jak to partnerstwo radzi sobie w trudnym czasie pandemii.

Natasza Jatczyńska

Samorząd województwa od lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi na różnych polach. Panie marszałku, jak pan ocenia tę współpracę? Co udało się wypracować przez te lata?

Współpraca z organizacjami pozarządowymi rozwija się przez ponad 20 lat funkcjonowania samorządu województwa. Są one naturalnymi partnerami samorządu, bez których nie wyobrażamy już sobie realizacji zadań publicznych. Początek tej współpracy to okres, w którym wspólnym obszarem była przede wszystkim pomoc społeczna, profilaktyka uzależnień czy też działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Aktualnie współpraca przebiega w prawie wszystkich zadaniach pożytku publicznego. Myślę, że uczestnictwo różnych podmiotów, w tym obywatelskich, w różnych dziedzinach naszego życia i działalności, daje szansę na lepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców i rozwój Warmii i Mazur.

Czy jest pan szczególnie dumny z jakichś wspólnych działań?

Obszarów wspólnych jest wiele i każda inicjatywa ma znaczenie. Jednak szczególnie chcę podkreślić udział organizacji pozarządowych w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W aktualnym okresie programowania 2014-2020 ok. 20 proc. wszystkich składanych wniosków o dofinansowanie oraz zawartych umów stanowią projekty organizacji pozarządowych. Podobnie udział ten wyglądał w poprzednim okresie programowania. Organizacje są zatem profesjonalnym partnerem samorządu w realizacji tego ważnego dla rozwoju regionu programu. Ich rola jest szczególnie duża w działaniach związanych z aktywizacją społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym poprzez ekonomię społeczną. Działalność organizacji jest również nie do przecenienia w rozwoju społeczno-

ści lokalnych – ich aktywności, integracji, rozwoju tożsamości lokalnej i regionalnej.

Kolejnym bardzo ważnym przykładem współpracy jest działalność na rzecz seniorów – realizacja polityki senioralnej regionu. W tym roku minęło 25 lat od powstania pierwszego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w naszym województwie. UTW stanowią bardzo ważne miejsce integracji, edukacji i aktywizacji tej grupy naszych mieszkańców. Zapobiegają ich osamotnieniu i wykluczeniu. Organizacje te działają już we wszystkich powiatach. W niedawno wydanej przez samorząd województwa publikacji udało się opisać 48 UTW. Samorząd województwa m.in. poprzez zlecenie zadań wspiera działalność organizacji pozarządowych na rzecz osób w wieku emerytalnym, przede wszystkim w zakresie kultury, sportu, edukacji zdrowotnej, rozwoju sektora pozarządowego, współpracy międzynarodowej. Niestety w tym roku epidemia bardzo ograniczyła działalność organizacji senioralnych. Wiem jednak, że mimo ograniczeń nadal wspierają one swoich członków i pomagają w tym trudnym czasie, tak aby nasi seniorzy jak najmniej odczuli skutki izolacji. Powołana przez samorząd 1 października 2018 roku Społeczna Rada Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego pracuje nadal, spotykając się w formie zdalnej.

Być może są jeszcze jakieś obszary, nad którymi należałoby popracować, aby współpraca samorządu i organizacji pozarządowych była jeszcze lepsza?

Zawsze jest tak, że możemy, a nawet powinniśmy doskonalić stosowane już formy współpracy, wspólnie wprowadzać rozwiązania, które wymusza na nas rzeczywistość. Trudno przy tym nie odnieść się do obecnej sytuacji, która wprowadziła w znacznej części nasze funkcjonowanie do przestrzeni cyfrowej. Zdalnie odbywają się również spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz pracownikami samorządów lokalnych odpowiedzialnymi za kontakty z NGO. Ich głównym tematem są potrzeby organizacji oraz

Gustaw Marek Brzezina Fot. Archiwum Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

społeczności, z którymi pracują, wynikające z sytuacji pandemii. Samorząd województwa w ramach swoich możliwości wychodzi naprzeciw tym potrzebom. Przykładem są bardzo często wprowadzane zmiany do realizowanych przez organizacje pozarządowe zadań zleconych, dofinansowywanych z budżetu Województwa. Aktualnie pracujemy nad budżetem na rok 2021 i chcemy utrzymać wysokość dotacji na działania organizacji pozarządowych na poziomie obecnego roku. Mam nadzieję, że uda się to osiągnąć. Kolejnym wyzwaniem jest nabycie przez przedstawicieli organizacji sprawności funkcjonowania w internecie na poziomie większym niż dotychczas. Wiąże się to z odpowiednim sprzętem, dostępem do internetu i oczywiście z umiejętnościami. Wykorzystanie tych narzędzi może również wzmocnić możliwości pozyskiwania środków finansowych na działalność organizacji. Ważną kwestią jest edukacja organizacji pozarządowych w tej i innych dziedzinach, tak aby ich funkcjonowanie i realizacja zadań były coraz bardziej profesjonalne.

Czy widzi pan może jakieś nowe obszary, które mogłyby objąć współpraca z NGO?

Istotnym zagadnieniem, trochę odsuniętym na drugi plan z powodu epidemii, jest dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Tu organizacje pozarządowe powinny mieć coraz większe znaczenie: w zakresie edukacji ekologicznej czy też realizacji działań związanych

z wdrażaniem zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, takich jak np. tworzenie miejsc ponownego użytkowania przedmiotów, wymiany rzeczy używanych. Sytuacja pandemii pokazała nam również, jak ważna jest zorganizowana działalność wolontariatu. Ten obszar wymaga większego wsparcia. Ofiarność ludzi i chęć do bezinteresownego zaangażowania się są ogromne, co również pokazał czas pandemii.

Dużo, w kwestiach wspieranych działań, weryfikuje możliwość sięgnięcia przez organizacje po wsparcie unijne. Jak pod tym względem będzie wyglądała nowa perspektywa finansowa 2021-2027?

Do tej pory nie znamy do końca kształtu budżetu unijnego, a także przyszłego regionalnego programu operacyjnego. Zarząd Województwa powołał Grupę roboczą do spraw RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2021-2027, której spotkanie inauguracyjne odbyło się 2 marca 2020 r. Program wdrażania środków unijnych będzie narzędziem realizacji celów polityki całej Wspólnoty Europejskiej oraz przyjętej przez Sejmik Województwa 18 lutego 2020 roku „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego: Warmińsko-Mazurskie 2030”. Zachęcam do zapoznania się ze strategią, której ważnym realizatorem są organizacje pozarządowe. Warto też przypomnieć 5 filarów Polityki Spójności UE po roku 2020, którymi są: bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza, bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa – czysta energetyka, zielone i niebieskie inwestycje, gospodarka o obiegu zamkniętym, przystosowanie się do zmian klimatu, lepiej połączona Europa – mobilność i regionalne połączenia teleinformatyczne, Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych, Europa bliżej obywateli – zrównoważony i zintegrowany rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych. Tu również jest miejsce dla inicjatyw organizacji pozarządowych.

Dlaczego w ogóle potrzebna jest współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi?

Celem działania zarówno samorządów, jak i organizacji pozarządowych jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców, dążenie do rozwoju społeczności lokalnych oraz miejsc, w których mieszkamy. Organizacje pozarządowe mogą wzbogacić swoją ofertę działania samorządu. Mogą również zaspokoić ważne potrzeby w obszarach, gdzie samorząd nie ma zasobów lub narzędzi. Są także ważnym sprawdzianem odpowiedzialności społecznej i obywatelskiej mieszkańców. Dlatego też rozwój sektora pozarządowego naszego regionu jest bardzo ważnym celem, który stawia przed sobą Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

FOSa - zgłaszamy się do pomagania

W czasie pandemii pokazaliśmy, że potrafimy zjednoczyć się, by nieść pomoc innym. W Federacji FOSa szyto maseczki, przygotowywano posiłki dla seniorów, ale również z inicjatywy FOSy powstała Koalicja „PomagaMY w lekcjach”.

Katarzyna Janków-Mazurkiewicz

- Z początkiem pandemii uruchomiliśmy szereg inicjatyw, które połączyło hasło – „FOSa Wirtualnie” – mówi Bartłomiej Głuszak, prezes Federacji Organizacji Społecznych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa. - W czasie izolacji włączyliśmy się oraz zainicjowaliśmy wiele działań. - Zorganizowaliśmy akcje drukowania przyłbic dla olsztyńskich medyków, współtworzyliśmy akcję szycia maseczek, zainicjowaliśmy również akcję „Na pomoc Domom Pomocy” i wiele innych działań – dodaje prezes Federacji FOSa.

Patrząc z perspektywy czasu, udało się dostosować do nowej rzeczywistości. Dużo osób zaangażowało się w pomoc na rzecz innych. Sytuacja pokazała też, gdzie mamy duży potencjał, a gdzie musimy jeszcze nad nim popracować. Z pewnością jednak trzeba powiedzieć, że pandemia wyzwoliła ogromne pokłady dobra, które tkwią w społecznościach lokalnych.

Bądź w kontakcie

Jedną z akcji animacyjnych Federacji Fosa był challenge społeczny - „Bądź w kontakcie. Zadzwoń: zapytaj, co słychać?”. Nikt tutaj jednak nikogo nie nominował, bo chodziło przede wszystkim o to, by pozostawać w kontakcie z osobami samotnymi, dla których czas izolacji był wyjątkowo trudny.

Koalicja PomagaMY w lekcjach powstała z inicjatyw FOSy w ramach programu wolontariackiego Korpusu Solidarności. Do koalicji „PomagaMy w lekcjach” dotychczas przystąpili: Stowarzyszenie Arka z Olsztyna, Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży, spdim.pl z Rucianego Nidy, Rada Osiedla Podleśna, Fundacja „Żółty Szalik”, IFMSA-Poland Oddział Olsztyn.

PomagaMy w lekcjach

- Zapraszamy organizacje i instytucje skupiające wolontariuszy lub te, które chcą działać w tym zakresie do włączenia się do koalicji „PomagaMy w lekcjach” – za-

chęca Monika Hausman-Pniewska z Federacji FOSa. - Zdajemy sobie sprawę, że część dzieciaków w obecnej sytuacji zwyczajnie wypadła z systemu nauczania z różnych powodów: od braku Internetu, sprzętu do zdalnych lekcji, po brak kontroli rodzicielskiej i inne trudne sytuacje. Próbuje odpowiedzieć na te potrzeby, ale wiemy, że na szczęście nie jesteśmy w tym sami. Myśląc o dzieciaku to gwarancja lepszego świata, w którym przyjdzie nam żyć. Dlatego pomożemy im mądrze zarządzać naszą planetą. A na początek pomożemy im w lekcjach.

Łączymy siły

Na szczęście pomagających nie brakuje. Federacja FOSa w czasie izolacji zorganizowała również akcję „SUPERmeni i SUPERmenki Warmii i Mazur”.

- Chcieliśmy pokazać tych wszystkich, którzy odważnie, z zaangażowaniem i z troską o drugiego człowieka włączyli się w różne pomocowe działania – mówi Monika Hausman-Pniewska, inicjatorka akcji z Federacji FOSa. Wśród supermenów byli wolontariusze, między innymi z Braniewa, którzy aktywnie działają w akcji „Posiłek dla seniora” realizowanej przez Fundację Żółty Szalik,

ale też grupa ludzi związanych z „Obiadem dla ucznia”. To oni w czasie izolacji rozwieźli dzieciom ponad trzy tysiące obiadów. W akcję zaangażowało się 11 restauracji, blisko 30 domowych kucharzy i cukierników, Stowarzyszenie Arka, gdzie pełną parą działała kuchnia, i ponad 50 kurierów. Wśród supermenów są też osoby związane z akcją „Łączymy siły”. Są też Wiesław Budrewicz, sołtys Wójtówka, Iwona Błażejewska, społeczniczka, sołtys wsi Lipowina, Marzena Jurkiewicz, pielęgniarka oddziałowa Klinicznego Oddziału Zakaźnego z Ostródy, czy Paulina Popławska, strażaczka społeczniczka. Każdy z nich bez wahania zaangażował się, by stawić się wszędzie tam, gdzie znalazła się osoba potrzebująca.

Wśród osób, które natychmiast odpowiedziały na apel o pomoc w czasie pandemii, były m.in. Anna Rutkiewicz z Ostródy i Jadwiga Kocięcka z Malinowa koło Olsztynka. Obie bez wahania zaangażowały się w pomoc innym ludziom m.in. szyjąc maseczki ochronne.

– Bardzo się cieszę, że mogłam zrobić coś naprawdę

dobrego – zapewnia Jadwiga Kocięcka z małej miejscowości pod Olsztynkiem. – Mam problem z poruszaniem się, chore nogi, ale ręce ma sprawne. Pomyślałam sobie, że jeśli mam zdrowe ręce, to dlaczego miałabym nie pomóc? Tak bezinteresownie.

FOSa – Zgłoś się

Maseczki powstawały również w ramach akcji „Łączymy siły”, których organizatorem była Spółdzielnia Socjalna HuManus i Fundacja dla dzieci i Młodzieży Kółko Graniaste.

– W akcję zaangażowanych było ponad 200 osób - nie sposób policzyć wszystkich – mówi Agnieszka Koprucka ze Spółdzielni Socjalnej HuManus, której jednym z założycieli jest Federacja FOSa. – Rozdaliśmy około 14 tysięcy maseczek. Maski przekazywaliśmy przede wszystkim szpitalom. To nasz główny odbiorca, ale są to też hospicja, placówki medyczne, służby ratunkowe, Straż Pożarna, osoby mające bezpośredni kontakt z innymi ludźmi z racji wykonywanej pracy oraz seniorzy.

W akcję włączyli się m.in. OSP Wójtówko, MOK Jeziorany i Gmina Jeziorany, OSP Nowa Wieś, Koło Gospodyń Wiejskich Nowalijki, Sołectwo Gryźliny Zielonowo i potem mieszkańcy Barczewa, Bartążka, Dywit, Franknowa, Frączek, Gad, Jezioran, Kikit, Kiersztanowa, Kostrzew, Marcinkowa, Olsztyna, Ornety, Potryt, Przykop, Środowiskowy Dom samopomocy w Marcinkowie z filią w Prejłowie, Przykop, Słup, Tłokowa i Wójtówka. Dołączyło się też Koło Gospodyń Wiejskich Wójtowianki z sołtyską Wójtowa - Beatą Jakubiak, na co dzień pracownikiem Federacji FOSa, pomagał GOK w Łukcie.

Maseczki szyli też uczestnicy projektów Federacji FOSa – m.in. Anna Natucka czy Mariola Domin. Wszyscy zapewniają, że jeśli będzie taka potrzeba, znów zgłoszą się, by pomagać. Bo tak, jak było to wcześniej wystarczyło hasło „FOSa – Zgłoś się”, a jej przedstawiciele ruszą z pomocą.

Kreatywność w pomaganiu nie zna granic. Tak więc w Federacji FOSa powstała m.in. inna inicjatywa - „#Wspieram lokalny biznes”. Celem przedsięwzięcia było przeciwdziałanie skutkom i szkodom, jakie wyrządził w gospodarce koronawirus. Akcja skierowana była do wszystkich, którym nie jest obojętny los lokalnych przedsiębiorców.

Nie możemy być obojętni, bo jesteśmy świadkami drugiej fali pandemii. Federacja FOSa znów staje więc na posterunku. Ponownie pojawiła się potrzeba szycia maseczek, drukowania przyłbic. W gotowości są również partnerzy Koalicji „PomagaMY w lekcjach”. A jeśli będziecie potrzebować wytchnienia, FOSa zabierze Was na koncert. Wirtualny, oczywiście.

Fot. Archiwum FOSy

Skauci pomagają przetrwać pandemię

Epidemia koronawirusa nie spowodowała, że bartoszczycy harcerze zawiesili swoje szare mundury na wieszakach. – Pomagamy seniorom i osobom chorym, wspieraliśmy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. Pakowaliśmy i rozwoziliśmy paczki, robiliśmy zakupy, wykupowaliśmy recepty. Uszyliśmy wraz z społecznikami z Bisztynka, Kamińska, Górowa i Bartoszcyc ponad 10 000 maseczek – relacjonuje p hm Magdalena Mrozek z Komendy Hufca ZHP Bartoszyce.

Tomasz Miroński

Bartoszczycy instruktorzy Związku Harcerstwa Polskiego dobrze znają punkt Prawa Harcerskiego, który mówi: „Harcerz jest pożyteczny i niesie chętną pomoc bliźnim”. Od lat pełnią swoją służbę i pomagają mieszkańcom Bartoszcyc, Bisztynka, Sępopoła i Gminy Górowo Iławeckie oraz okolicznych gmin. Tak również się stało w przypadku pandemii koronawirusa – pełnoletni członkowie Związku Harcerstwa Polskiego ruszyli do służby, aby pomóc tym, którzy tej pomocy potrzebują. Na początku pandemii został utworzony Zespół Reagowania ws. COVID-19, w jego skład wchodził: p wd. Wiktoria Drozdowska, p wd. Ola Zych, p wd. Marta Winiarczyk, p wd. Patrycja Kosmala oraz p wd. Justyna Wołoch.

Ktoś dał pomysł i zaczęliśmy działać

– Pomysł przyszedł, mniej więcej, w tym samym czasie, kiedy podobne akcje zaczęły rozpowszechniać się w innych hufcach w całej Polsce. Ktoś dał pomysł, ktoś inny podał jakiś telefon do kontaktu i zaczęliśmy działać. Podzieliliśmy się poszczególnymi zadaniami. Został uruchomiony numer alarmowy, pod który ludzie dzwoniли i prosili o pomoc. Wtedy osoba zarządzająca numerem szukała chętnego wolontariusza – mówi Paweł Wołoch, komendant Hufca ZHP Bartoszyce.

– Pomagamy seniorom i osobom chorym, wspieraliśmy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. Pakowaliśmy i rozwoziliśmy paczki, robiliśmy zakupy, wykupowaliśmy recepty. Uszyliśmy wraz ze społecznikami z Bisztynka, Kamińska, Górowa i Bartoszcyc ponad 10000 maseczek. Jedną osobą zajmowała się wykonywaniem i odbieraniem telefonów od osób, które chcą przekazać materiały do szycia, inni harcerze dostarczali gotowe maseczki do instytucji, firm i osób prywatnych – relacjonuje p hm Magdalena Mrozek z Komendy Hufca ZHP Bartoszy-

ce. – Od pierwszego dnia był z nami Dom Pomocy Społecznej w Kamińsku, Fundacja Co Dwie Głowy, seniorzy z Bisztynka. Pokazaliśmy, że w trudnych chwilach możemy się zjednoczyć, a harcerz jest pomocny i niesie pomoc bliźnim – dodaje.

Harcerze pomagali głównie seniorom, którzy w obawie o swoje zdrowie nie mogli wychodzić z domu.

Wspierały firmy i osoby prywatne

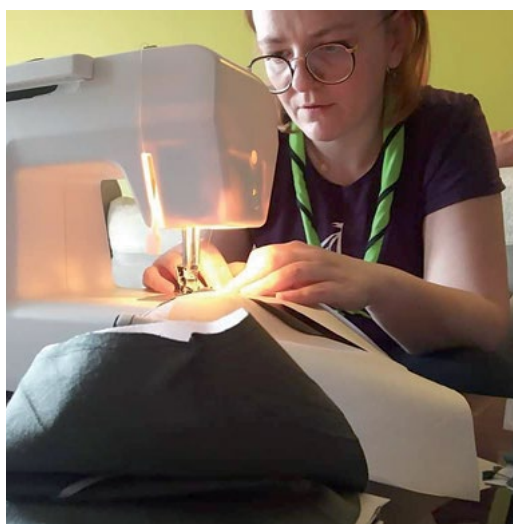
– Nasi wolontariusze robili zakupy, opłacali rachunki, wyprowadzali psy czy wynosili śmieci. Słowem, pomagali w codziennych obowiązkach. Wszystko oczywiście z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego – podkreśla Paweł Wołoch. – Maseczki zostały rozdysponowane do szpitali, przychodni, domów pomocy społecznej, sklepów, urzędów i lokalnych instytucji. Bardzo wsparły nas przede wszystkim lokalne firmy, które przekazały materiały do szycia maseczek, czyli: Infinity Group, Nova Mazur, BRW Sofa, Kar-Pol, lokalni przedsiębiorcy oraz osoby prywatne: pan Lech Woronowski, pani Elżbieta Zabłocka oraz Radni Miasta Bisztynka. Dzięki tym osobom mogliśmy stale pozyskiwać materiał, z którego potem maseczki szyli nasi instruktorzy oraz prywatne osoby z miasta, które same się zgłaszały – dodaje.

W szycie maseczek bardzo mocno zaangażowali się również pensjonariusze DPS w Kamińsku oraz słuchaczki Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Bisztynku.

– Pomoc wszystkich zaangażowanych była naprawdę nieoceniona, bez nich nic byśmy nie zrobili. Bardzo miło było czuć zwykłą ludzką życzliwość i chęć niesienia pomocy – mówią zgodnie bartoszczycy harcerze.

Harcerz bez obaw wkracza w dorosłe życie

Bartoszczycki hufiec to obecnie 29 drużyn i dwa szczepy w Górowie i Bisztynku. Kadra instruktorska składa się

z 40 osób. Zespół tworzy rzesza osób, specjalistów w danych dziedzinach. Obecnie są to: Paweł Wołoch, komendant Hufca ZHP Bartoszyce; pwd. Filip Romanowski, skarbnik; pwd. Zbigniew Bucki, zastępca komendanta ds. Kształcenia; pwd. Justyna Wołoch, zastępca komendanta ds. pracy z kadrą; pwd. Jolanta Bajno-Choba, zastępca komendanta ds. Organizacyjnych; pwd. Magda Mrozek, członkini ds. Programu; pwd. Urszula Krysińska, członkini ds. działalności gospodarczej; pwd. Katarzyna Kaczyńska, członkini ds. środowisk wiejskich.

– Każdy, kto przeszedł przez szeregi ZHP, bez obaw wkracza w dorosłe życie, umie zarządzać zespołem, organizować wiele rzeczy, wypowiadać się i podejmować działanie w swoim otoczeniu. Dużą wagę skupiamy na wychowaniu patriotycznym, podtrzymujemy tradycje narodowe i uczymy radosnego patriotyzmu – podkreśla Paweł Wołoch.

Uczą i dbają o rozwój

Instruktorzy harcerscy dbają także o rozwój harceerek i harcerzy – organizują zbiórki online, proponują im wiele rozwijających aktywności, które mogą być wykonane bez wychodzenia z domu. Na specjalnie stworzonym wydarzeniu „A gdy zbiórek nie ma...” na portalu Facebook, harcerki i harcerze z całej Polski dzielą się pomysłami na to, jak produktywnie wykorzystać czas spędzany w domach. Kadra ZHP

wspiera również szkołę w zakresie edukacji – instruktorzy prowadzą korepetycje online, aby dbać o wszechstronny rozwój harceerek i harcerzy.

Ważnym aspektem harcerskiej służby jest też przekazywanie informacji – rzetelnych i pochodzących ze sprawdzonych źródeł. Jako największa wychowawcza organizacja w Polsce, Związek Harcerstwa Polskiego posiada możliwość dotarcia z aktualnymi informacjami do dużej liczby młodych osób. Dzięki temu mają one pełny ogłęd sytuacji oraz wiedzę, jak postępować. Harcerki i harcerze przekazują te informacje za pomocą mediów społecznościowych, ale również rozwieszają oni plakaty.

Związek Harcerstwa Polskiego jest ogólnopolskim, patriotycznym stowarzyszeniem, które od 1918 roku wspiera wychowywanie kolejnych pokoleń młodych Polaków. ZHP dba o ich wszechstronny rozwój, rozwija ich i wychowuje na prawych, aktywnych i odpowiedzialnych obywateli w duchu wartości zawartych w Prawie Harcerskim. Każdego dnia ponad 12 000 instruktorów – wolontariuszy pełni służbę. Pracuje, aby ZHP stawało się coraz prężniej działającą organizacją, która zmienia otaczający nas świat. Ponad 110 000 dzieci i młodzieży zrzeszonych w ZHP rozwija swoje umiejętności i zdobywa nową wiedzę, aby móc czerpać z nich w dorosłym życiu.

Fot. Archiwum ZHP

Przeciwdziałając skutkom pandemii

Kooperacja – efektywna i skuteczna

Maseczki jednorazowe, przyłbice ochronne, półmaski filtrujące, płyny do dezynfekcji rąk, płyny do dezynfekcji powierzchni, kombinezony, żele do dezynfekcji rąk oraz rękawiczki jednorazowe – to wszystko zostało zakupione w ramach jednego z działań projektu „Kooperacja – efektywna i skuteczna” (POWER 2014-2020) dofinansowanego ze środków EFS w ramach POWER 2014-2020, mającego na celu minimalizowanie skutków pandemii koronawirusa COVID-19 oraz ograniczenie jego rozprzestrzenianie się na terenie województwa.

Od 28 września 2020 r. środki trafiły to domów pomocy społecznej, ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, środowiskowych domów samopomocy, placówek opiekuńczo-wychowawczych i hospicjów. Kwota na to działanie wynosi około 3000000 zł. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej przekazał łącznie 3000 szt. przyłbic ochronnych, 4000 szt. masek filtrujących klasy FFP2, 10000 litrów płynów do dezynfekcji rąk, 20000 litrów płynów do dezynfekcji powierzchni, 3800 litrów żelu do dezynfekcji rąk oraz 90000 szt. maseczek jednorazowych.

Pomagajmy Razem

Województwo Warmińsko-Mazurskie – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego od 25 maja realizuje projekt grantowy pt. „Pomagajmy Razem” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest łagodzenie skutków pandemii oraz

przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom wśród osób znajdujących się w grupie ryzyka. Zaplanowane wsparcie ma na celu ochronę życia pensjonariuszy DPS.

W ramach projektu 49 domów pomocy społecznej otrzymało granty w łącznej wysokości 13 643 877 zł. Środki finansowe przeznaczone zostały na wypłatę dodatków do wynagrodzeń personelu bezpośrednio wykonującego pracę z pensjonariuszami, zapewnienie pracownikom noclegu wraz z wyżywieniem poza miejscem zamieszkania, utworzenie miejsc do przeprowadzenia kwarantanny, zakup środków ochrony i wyposażenia oraz testowanie pracowników w kierunku zakażenia SARS-CoV-2. Projekt realizowany jest do 31 grudnia 2020 r.

Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach

W ramach projektu pozakonkursowego ROPS „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” zrealizowano produkcję 5 filmów nt. funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej w dobie pandemii, promujących sektor ekonomii społecznej poprzez ukazanie zarówno działań samych pracowników przedsiębiorstw społecznych, jak i produktów i usług świadczonych na rzecz społeczności.

Dokonano zakupu 21 300 szt. maseczek ochronnych oraz 2000 szt. przyłbic. Środki te przekazano instytucjom pomocy i integracji społecznej oraz podmiotom ekonomii społecznej z terenu województwa w ramach walki z pandemią, w tym m.in. WTZ, ZAZ, KIS, schroniskom dla bezdomnych, noclegowniom, ośrodkom wsparcia dla ofiar przemocy.

Fot. unsplash.com/@enginakyurt

Największym potencjałem są usługi społeczne

Ponad 300 nowych podmiotów ekonomii społecznej i ponad 500 miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych – tak przedstawia się bilans 11 lat prowadzenia Ośrodka Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej przez Stowarzyszenie ESWIP z Elbląga. Z wiceprezesem Maciejem Bielawskim rozmawiamy o możliwościach, jakie daje ekonomia społeczna i pozyskiwane dotacje.

Sylwia Warzechowska

- **Ekonomia społeczna to...**

- Najprościej mówiąc to ludzie, ich wrażliwość społeczna, relacje, poczucie wspólnoty i przyjazne miejsca pracy uwzględniające możliwości, potencjał i potrzeby osób tam pracujących.

Wchodząc bardziej szczegółowo w temat, w wąskim wymiarze ekonomia społeczna to przedsiębiorstwa społeczne, które wywarzają produkty lub realizują usługi zatrudniając do tego osoby, którym trudniej jest w życiu. Z drugiej strony, to podmioty reintegracji społeczno-zawodowej, które przygotowują te osoby do zatrudnienia. Trzeci wymiar to organizacje pozarządowe, które wsłuchując się w potrzeby mieszkańców, podejmują się realizacji różnych inicjatyw społecznych.

- Od 11 lat Ośrodek Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej, prowadzony przez Stowarzyszenie ESWIP, wspiera rozwój ekonomii społecznej w subregionie elbląskim. Pokusisz się kilka zdań podsumowania dekady?

- Największa zmiana to większa świadomość samorządów i mieszkańców na temat tego, czym są podmioty ekonomii społecznej i jak ważną rolę pełnią w swoim środowisku. Drugi aspekt to większa różnorodność ekonomii społecznej - jeszcze 11 lat temu były to tylko spółdzielnie socjalne, teraz najważniejszą grupą są organizacje prowadzące działalność odpłatną i gospodarczą. Trzecia rzecz, to wzrost znaczenia podmiotów ekonomii społecznej, wartości ich inicjatyw i usług, roli którą pełnią w swoim środowisku, choć nadal nie przekłada się to na wielkość i stabilność środków finansowych wspierających te działania. A gdybyście chcieli tak policzalnie pokazać zmianę w subregionie elbląskim (miasto Elbląg oraz

powiaty: elbląski, braniewski, iławski i ostródzki), którą wspierał swoimi działaniami OWIES, to pomogliśmy w powstaniu ponad 300 nowych podmiotów ekonomii społecznej i utworzenia ponad 500 miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych

- W jakich branżach podmioty ekonomii społecznej najlepiej sobie radzą?

- Moim zdaniem w usługach komunalnych zleczanych przez samorząd, czyli gospodarka odpadami, prace porządkowe czy utrzymanie terenów zielonych. Drugą branżą jest gastronomia, choć w obecnych czasach napotkała duże ograniczenia w swoich działaniach. Podmioty dobrze radzą sobie także w realizacji usług na rzecz starzejącego się społeczeństwa. Pandemia

w trudnej sytuacji postawiła branżę szeroko rozumianej turystyki, animacji czasu wolnego, usług edukacyjnych, gdzie podmioty ekonomii społecznej sprawdzały się i rozwijały ofertę.

- To prawda. Pandemia spowolniła chyba całą gospodarkę, ale czy pomimo tego widzisz niewykorzystane możliwości dla przedsiębiorstw społecznych?

- Największym potencjałem, moim zdaniem, są usługi społeczne. W każdej gminie wymagają wzmocnienia, bo potrzeby starzejącego się społeczeństwa, osób z niepełnosprawnościami, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi są coraz większe. Impulsem do rozwoju tych usług są duże środki unijne w kolejnym okresie programowania. Teraz nasza rola, by wzmocnić gotowość samorządów lokalnych, wspierające w tworzeniu programów rozwoju usług społecznych, podnieść potencjał podmiotów ekonomii społecznej, jako realizatorów tych usług oraz pomóc stworzyć montaż finansowy, który pozwoli na ich realizację oraz późniejszą trwałość.

Fot. Kuba Qbi Strumiński

W subregionie ełckim jesień. O wiele bardziej nasycona niż w pozostałej części województwa. Tu wszystko wydaje się bardziej nasycone. Jesień bardziej mokra, wiatr bardziej przenikliwy, liście spadły szybko, a my już żyjemy czekaniem na zimę. Żyjemy też czekaniem na wolność. Nie tylko tę ograniczoną pandemią.

Urszula Podurgiel

Wolność mamy wpisaną w kod ziemi, a ta ziemia oddając powietrzu włacza to pragnienie w nasze płuca i krwiobieg. Potrzebujemy wolności, zmiany i rozwoju. Gdy pytam siebie, co tu jeszcze robię na tym trudnym kawałku świata, gdy tak trudno wdraża się pewne zmiany, to chyba z tego pragnienia. Pragnienia, by zobaczyć tę zmianę, by zobaczyć i doświadczyć, że się da, że można. Po to by wygrać, zwyciężyć i odzyskać tę ziemię, która ciągle nie jest pewna do kogo należy. Niby zdecydowaliśmy spędzić tu życie, a ciągle czujemy się niepewni jutra. Z jednej strony trudno nam zdobyć się na jakąś inwestycję w zmianę, a z drugiej - jeżeli już to zrobimy to jesteśmy - wybitnie w niej zacięci i kreatywni. Zatem statystycznie rośnie liczba przedsiębiorstw społecznych, organizacji pozarządowych i samorządów, które ulepszają swoje działania.

Wiele jednak gmin ciągle czeka na lepszy, ciepły wiatr, który być może doda nadziei i odwagi. Nie zachwycają mnie jednak statystyki. Zawsze mogłyby być lepsze. Zachwycają mnie ludzie tej ziemi. Nie jesteśmy byle jacy. Nie możemy. Kolejna edycja szkoły liderów ekonomii społecznej w subregionie ełckim oraz kolejne ekipy zgłaszające się do Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Ełku pokazuje, ile w nas kreacji i odwagi. Owszem ważne jest dla nas nasze przetrwanie i byt, ale daleko nam do zajmowania się tylko swoim interesem. Ogrom empatii, wrażliwość, niespokojny duch wschodu pcha nas ciągle po zaspokajanie nie tylko naszych potrzeb, ale otwartość na potrzeby innych. Spotykam ludzi, którzy ciągle chcą coś zrobić, podzielać, którzy ciągle widzą możliwości, bo tych faktycznie nie brakuje.

Potrzebujemy siebie nawzajem

Zamknęliśmy trzeci cykl Szkoły Liderów Ekonomii Społecznej przerwanej na kilka miesięcy przez lock down. Na sali we wspólnym rozwoju spotkali się liderzy, animatorzy, streetworkerzy, sołtyski. Dawno nie doświadczyłam takich więzi i bliskości w niby branżowych i zawodowych spotkaniach. Ta edycja mocno dała doświadczyć, że dzisiaj procesy rozwojowe obejmują nie tylko wiedzę i umiejętności, ale i ducha oraz emocje. Ta edycja dała też mocne przekonanie, że potrzebujemy

Nie jesteśmy

siebie nawzajem i swojego wsparcia. Logo programu absolwenckiego już gotowe, a ja nie mogę się doczekać kolejnych spotkań i to spotkań, które budują więzi. Czuję się jak w nowym wymiarze, gdzie obok nauki pracy w zespole, komunikacji, fundamentem okazała się otwartość na siebie nawzajem, akceptacja, czerpanie z własnych doświadczeń i mówienie o swoim przeżywaniu aktywności. Czuję i rozumiem, że procesy edukacyjne muszą przynieść nową jakość.

Rozkwitła też Inicjatywa Łącznik powstała z potrzeby animatorki Kamili Guzewicz. Ekonomizacja środowisk objętych wsparciem OWES, domagała się konkretnego i łańcucha dostaw i tak powstała kooperatywa dostawców. Skupia ona dostawców z regionu objętego wsparciem ośrodka, organizując sprzedaż bezpośrednią, skraca łańcuch dostawy produktu i wspiera lokalnych producentów żywności, tworząc przy tym społeczność, którą edukuje i motywuje do działań proekologicznych. W ramach Inicjatywy Łącznik powstał ogród miejski, który znajduje się na terenie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Ełku, powstało Koło Gospodyń Miejskich, Łącznik stał się także współorganizatorem Targów Ekonomii Społecznej które skupiają lokalnych dostawców żywności i podmioty ekonomii społecznej z terenów objętych wsparciem OWES. Krótki łańcuch dostaw oraz rozwój lokalny to nasza przyszłość. Tu

dzieło, a wręcz dzieła sztuki, oryginalna oprawa graficzna, warsztaty, turystyka. Piszą o sobie, że chcą się dzielić „pasją tworzenia piękna i rozpowszechniać wiedzę na temat dziedzictwa kulturowego Mazur i Warmii oraz pielęgnować lokalne tradycje tej ziemi”. Zmobilizowani, zorganizowani i wytrwali niby tam, gdzie wszystko rozwija się tak mozolnie. Poznałam ich i doświadczyłam ich determinacji, i dzisiaj podziwiam za odwagę.

Dobry Start

W Gołdapi Stowarzyszenie Dobry Start zatrudnia kolejne osoby w jednej z najlepiej wyposażonych placówek w regionie pod kątem terapii dzieci ze spektrum. Skupiają dobrych terapeutów i specjalistów, którzy na co dzień pomagają dzie-

ciom i ich rodzinom w diagnozie i terapii. Dodatkowo, Stowarzyszenie od września prowadzi Niepubliczną Terapeutyczną Szkołę Podstawową „Dobry Start” w Jabłonowie k. Gołdapi. Programy edukacyjne to jedne z moich ulubionych, czasem myślę, że też jedne z najważniejszych i dla tego tak uwielbiam Giżycki Projekt Edukacyjny w Listowiu. W namiocie, podwórku, pod lasem, w błocie, wietrze, deszczu i słońcu przedsiębiorstwo społeczne opiekuje się maluchami przedszkolnymi. Wspaniała liderka z wspaniałymi edukatorkami realizują marzenia o wychowaniu w równowadze i poszanowaniu potrzeb dzieci.

Fundacja Aktywna w Ełku zachwyliła aktywną wymianą propagując drugie życie naszych szaf, spotkaniami przy aktywnych śniadaniach zachęcających do zdrowego stylu życia całych rodzin oraz skupiając kobiety w grupie Gadki Matki, propagując różnorodną wartość macierzyństwa. Wiatr Gosi znam osobiście i uwielbiam towarzyszyć w jej zmaganiach i rozwoju.

Gosia, Aneta, Karol, Rafał, Olga, Andrzej, Ania, Kamila, Marek, Monika, Agnieszka, Natalia, Ania, Patrycja, Ewelina, Justyna, Ania, Darek, Edyta, Wiktora, Ania, Edyta, Ewelina.... sól tej ziemi, kolejni wspaniali. Cieszy mnie ich obecność, cieszę się, że ich spotykam, że jestem blisko. U nas zimniej niż w pozostałej Polsce, niby wolniej, niby trudniej, ale jeżeli już się wydarza to z mocą, a ludzie są tak samo mocniej nasytzeni jak ta ziemia. Pragnieniami zmiany, lepszego życia, docenienia, wartości, po prostu szczęścia. Jesteśmy. Gdy mówię z nimi JE-STEŚMY to wiem, że jest w tym sens i esencja życia.

*Uczestnicy Szkoły Liderów Ekonomii Społecznej
Fot. Archiwum Adelfi*

byle jacy

powinniśmy produkować, tu sprzedawać i kupować. Nie tylko ze względu na zdrowie, ale i na rozwój gospodarczy. Ta mała inicjatywa, która ciągle rośnie i nabiera tempa pokazuje, w jaki sposób powinniśmy organizować to w całej Polsce. W czasach pandemii nabiera dodatkowego znaczenia, bo jest odpowiedzią na to jak w jej czasach powinniśmy żyć i się wspierać.

Kawiarnia z sercem

A obok tych inicjatyw kilka nowych przedsiębiorstw społecznych. Na ulicach Ełku #SocialCafe - mobilna kawiarnia z sercem. Riksza, kawa i widok na jezioro oraz miejsca pracy dla osób w wyjątkowej sytuacji – to pomysł Fundacji Innowacja na aktywizację społeczną i zawodową. Jak sami o sobie mówią „serwują #SocialCoffee, która nie jest 100% arabiką, nie jest w 100% robustą jest za to pierwszą na Świecie mieszanką najlepszych kaw”. Co to znaczy społeczną? Poza wypiciem kawy z Rikszy w ofercie fundacji znajduje się możliwość zaproszenia na warsztaty kawowe. Podczas warsztatów można skosztować różnych kaw, nauczyć się jak rozpoznawać ziarna, jak je wypalać, zmielić i zaparzyć w różnych alternatywnych formach. Żebyście wiedzieli jak czuję się europejsko, gdy spotykam riksze w drodze do pracy. Mała riksza wielki świat. W Węgorzewie trójka przyjaciół otworzyła podwoje Fundacji Skarbiec Mazurski. Wysokiej jakości ręko-

Marszałek nagrodził pracowników pomocy i integracji społecznej

Po raz 20. przyznano nagrody i wyróżnienia marszałka województwa warmińsko-mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pomocy i integracji społecznej. W gronie laureatów są osoby i organizacje, które angażują się w pomoc innym i wspierają najbardziej potrzebujących. W tym roku podołali wyjątkowo trudnemu wyzwaniu.

Natasza Jatczyńska

To już tradycja. Jak co rok uhonorowani zostali najaktywniejsi pracownicy pomocy i integracji społecznej oraz liderzy organizacji pozarządowych. W tym roku, jak podkreślał, marszałek mieli oni wyjątkowo trudne zadanie, bo musieli reagować na skutki pandemii i dostosowywać pomoc do aktualnych potrzeb.

- Wyzwania, jakim muszą sprostać służby pomocy i integracji społecznej, muszą opierać się na dobrze przygotowanej i wykwalifikowanej kadrze. Rok 2020 jest rokiem wyjątkowym w historii. Mierzymy się z ogromną falą zapotrzebowania na ludzką pomoc, empatię i wrażliwość. Każdy z nas potrzebuje wsparcia i ludzkiej życzliwości, a są wśród nas osoby i grupy, które potrzebują tego w sposób szczególny. Dziękuję pracownikom instytucji pomocy i integracji społecznej oraz działaczom organizacji pozarządowych, którzy w najtrudniejszym momencie, w okresie pandemii opiekowali się i nadal opiekują osobami najbardziej potrzebującymi - seniorami, osobami samotnymi, przewlekle chorymi, z niepełnosprawnościami czy ubogimi - mówi Gustaw Marek Brzezina, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego.

Ideą przedsięwzięcia jest promocja innowacyjnych i twórczych rozwiązań w dziedzinie pomocy i integracji społecznej. Nagrody oraz wyróżnienia przyznawane są m.in. za działania w zakresie kompleksowej pomocy, wypracowywanie i wdrażanie innowacyjnych metod pracy, wspieranie społecznej i zawodowej aktywności, inicjowanie i wdrażanie programów służących zapobieganiu problemom społecznym czy wspieranie działalności sektora ekonomii społecznej.

Nagrody zespołowe:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim z/s w Mszanowie
2. Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu
3. Warmińsko-Mazurski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Olsztynie

XX. EDYCJA NAGRÓD I WYRÓŻNIEŃ MARSZAŁKA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Indywidualne nagrody:

1. Jolanta Danowska – asystent rodziny w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pastęku,
2. Sylwia Beata Jankowska - kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasymiu,
3. Irena Kasprzycka – dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie,
4. Wiesława Przybysz - emerytowana dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
5. Tomasz Sztachelski - prezes Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Rodzinie ARKA w Olsztynie,
6. Rozalia Wojas - starsza opiekunka domowa w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pastęku.

Indywidualne wyróżnienia:

1. Katarzyna Biernat - pracownik socjalny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie,
2. Elżbieta Chomicz - starszy specjalista pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku,
3. Teresa Irena Czajkowska - specjalista pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie,
4. Małgorzata Duba - kierownik Klubu Integracji Społecznej działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu,
5. Anna Mackiewicz - prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Olecku,
6. Grażyna Piotrowska - kierownik Działu Opieki Instytucjonalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie,
7. Iwona Saulewicz - starszy specjalista pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku,
8. Ewelina Tuchalska - kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie;
9. Anna Zawilska - zastępca kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pastęku,
10. Gabriela Zimirowska - prezes Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu.

Wspierają potrzebujących i uczą jak pomagać

Elblązanie wśród najaktywniejszych liderów pomocy i integracji społecznej na Warmii i Mazurach. Gabriela Zimirowska, wspólnie z Regionalnym Centrum Wolontariatu w Elblągu, znalazła się w gronie laureatów tegorocznych, XX. nagród marszałka województwa warmińsko-mazurskiego.

Natasza Jatczyńska

Po raz dwudziesty, marszałek przyznał nagrody i wyróżnienia pracownikom pomocy i integracji społecznej oraz liderom organizacji pozarządowych, których praca wyróżnia się na tle innych. Podobnie jak w latach ubiegłych, tak i tym razem, nie zabrakło tu elbląskiego akcentu. Gabriela Zimirowska, prezeska Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu, otrzymała wyróżnienie indywidualne. Samo RCW jest jednym z trzech laureatów nagród zespołowych.

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu to organizacja z wieloletnim doświadczeniem. Funkcjonuje już od 19 lat.

- W bardzo ogólnym pojęciu zajmujemy się rozwojem wolontariatu w Elblągu, na Warmii i Mazurach. Chodzi o rozwój w szerokim pojęciu tego słowa, bo mówimy tu i o teorii, i o praktyce, szkoleniach, przygotowywaniu liderów, organizatorów wolontariatu, ale też o przygotowywaniu potencjalnych wolontariuszy, czyli osób, które mają ochotę zacząć przygodę z wolontariatem - tłumaczy Gabriela Zimirowska.

Centrum Wolontariatu ma na swoim koncie szereg działań. Które z nich zostały docenione przez marszałka? Ogromne zaangażowanie w aktywizację społeczną obywateli, w tym osób i grup marginalizowanych, a przede wszystkim angażowanie tych osób w różnego rodzaju akcje pomocowe i zbiórki. Podejmowanie skutecznych działań niwelujących i zapobiegających różnego rodzaju problemom społecznym, w tym m.in. „Wpakowani w ekologię”, „Aktywni razem”, „Rodzina razem” oraz „Nie bij, Kochaj mnie”. Kompleksowość i mnogość podejmowanych działań oraz organizowanych przez organizację, w tym m.in. konkurs „Barwy Wolontariatu” na Warmii i Mazurach, zainicjowanie powstania Funduszu Dzieci Niepełnosprawnych „Słonik”, partnerstwa na rzecz rozwoju Dojrzałego Wolontariatu w Elblągu, a także sieci Wolontariatu na Warmii i Mazurach. To przykłady niektórych z nich.

W tym roku wolontariusze z Elbląga pokazali, że po-

POZARZĄDOWIEC

trafią działać w najtrudniejszych warunkach. Mimo pandemii praktycznie od jej początku codziennie niosą pomoc potrzebującym. Wspierają seniorów i osoby niepełnosprawne w codziennym funkcjonowaniu.

- Nie chcieliśmy zostawiać tych osób samych w tym trudnym czasie. Jesteśmy więc gotowi, aby nieść pomoc i tę pomoc niesiemy. Nasi wolontariusze, ze względów bezpieczeństwa, nie wchodzi co prawda do domów, ale poza mieszkaniem są w stanie załatwić prawie wszystko. Wychodzą z psami, robią zakupy spożywcze, w aptekach, czyli wspierają w tych codziennych czynnościach, które w czasie pandemii, niektórym mogą sprawiać problem - mówi Gabriela Zimirowska.

- To, co nas w tym roku zaskoczyło i było wyjątkowym doświadczeniem, to to, że pojawiła się grupa zupełnie nowych wolontariuszy, takich, których do tej pory było najmniej. Chodzi o wolontariuszy w średnim wieku, zaangażowanych w życie rodzinne i zawodowe, a do tego, nawet ci najaktywniejsi, w tej trudnej sytuacji trafili ze swoją pomocą do potrzebujących. To fantastyczne wsparcie i pomoc - dodaje prezeska Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu.

Fot. Rafał Narnicki

Wolontariusze Klubów Ośmiu

Można powiedzieć, że Powiat Ostródzki wolontariatem stoi. A wszystko to za sprawą Jolanty Dakowskiej, liderki młodzieżowego wolontariatu, która od 20 lat z sukcesem przeciera szlaki oraz angażuje dzieci i młodzież do działania. Wszystko to przy wsparciu samorządów, dyrektorów szkół i nauczycieli.

Sylwia Warzechowska

Program wychowawczy Fundacji „Świat na Tak” realizowany jest z powodzeniem w szkolnych Klubach Ośmiu. W gminie Ostróda tak jest w każdej szkole podstawowej.

- Byłam nauczycielką, pracowałam także w samorządzie – wspomina Jolanta Dakowska. – Zdaję sobie sprawę, jak działa system, dlatego współpracę zaczynam od samorządu, który kreuje politykę oświatową. Jeżeli wolontariat szkolny zostanie umocowany w polityce samorządu to będzie zabezpieczenie naszych działań – podkreśla wolontariuszka.

W tym całym systemie działań Jolanta Dakowska nie zapomina o dobrej współpracy z dyrektorami szkół i nauczycielami. To właśnie oni na co dzień pracują z dziećmi i młodzieżą.

- A młodzież mamy wspaniałą. Dlatego podążając harmonogramem wydarzeń i zbiórek charytatywnych nie zapominam o integracji klubów. Jest ona niezwykle ważna. Młodzi chcą się integrować. Na przykład w Gminie Ostróda organizujemy zloty, które odbywają się kolejno w każdej szkole podstawowej, a cieszą się bardzo dużą popularnością – mówi liderka młodzieżowego wolontariatu.

We wszystkich akcjach organizowanych pod skrzydła-

Jolanta Dakowska

mi Jolanty Dakowskiej biorą udział samorządowcy, nauczyciele, rodzice wolontariuszy i wszyscy ci, którym temat jest bliski. Jak podkreśla wolontariuszka, to, że ludzie angażują się w daną akcję dają duży oddźwięk i wtedy o wolontariacie się mówi. Mówi się nie tylko o akcjach charytatywnych, także o wydarzeniach organizowanych dla wolontariuszy.

Wśród stałych imprez warto wymienić imprezy organizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariatu, Barwy Wolontariatu oraz ogólnopolską konferencję organizowaną przez Fundację „Świat na Tak” w Warszawie. Chyba na całą Polskę rozprzerstrzenił się Konkurs Samorządowy Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”.

- Laureat etapu lokalnego reprezentuje gminę czy miasto w ogólnopolskim konkursie. To bardzo duże wyróżnienie

– podkreśla Jolanta Dakowska.

A chętnych wolontariuszy nie brakuje. Liderka opiekuje się 22 klubami w naszym województwie, które łącznie skupiają około 500 młodzieży i ponad 40 nauczycieli. Każdy wolontariusz wyznaje trzy zasady: dobrowolne zaangażowanie w pomoc potrzebującym, etyczną zasadę Kazimierza Lisieckiego „wstyd za zło” oraz zasadę budowania cywilizacji miłości. Wspólnie budują Świat na Tak.

Fot. Archiwum Jolanty Dakowskiej

Młodzież w działaniu

Warto dać przestrzeń, no może czasem coś podpowiedzieć, ale przede wszystkim zaufać! Tyle wystarczy, aby młodzi przejęli inicjatywę i pokazali, że potrafią działać. Dobre przykłady młodzieżowych praktyk można znaleźć m.in. w Mrągowie, Olsztynie i Ornecie.

Sylwia Warzechowska

- W młodzieży drzemie naturalny pęd do działania, do zmiany – podkreśla Aleksandra Lemańska, prezes Fundacji Alternatywnej Edukacji „ALE” z Mrągowa. – My zaczęliśmy od pierwszego w województwie pilotażowego programu wspierania inicjatyw młodzieżowych w Pieckach. Potem powstało Mrągowskie Forum Młodzieży, czyli zrzeszenie skupiające młodzież mieszkającą, uczącą się lub pracującą w Mrągowie wokół wspólnych działań na rzecz miasta. Do tego, przy współpracy z Gminą Miasta Mrągowo oraz przy wsparciu samorządu województwa, utworzyliśmy lokalny Fundusz Inicjatyw Młodzieżowych, dający przestrzeń młodym ludziom do realizacji ich pomysłów.

To nie jedyne aktywności młodzieży Mrągowie. Prężnie działają tu młodzieżowe media obywatelskie, a na szczególną uwagę zasługuje MFM TV – niezależna telewizja młodzieżowa.

- W tym roku w ramach Funduszu realizujemy projekt E-myArt – powstał portal z dorobkiem młodych twórców, a w przygotowaniu artystyczne inicjatywy, między innymi sesje fotograficzne poświęcone sile kobiecości – dodaje Aleksandra Lemańska.

A skoro o kobietach mowa to nie brakuje młodych kobiet w szeregach Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Zarówno druhnny, jak i druhowie realizują swoje pomysły korzystając z Funduszu Inicjatyw MDP.

- Młodzież nauczyła się pisać wnioski, rozliczać je, a do tego wzbudziliśmy zaradność, którą trzeba się wykazać, gdy do realizacji pomysłu brakuje funduszy – mówi Anna Romańczuk z Oddziału Powiatowego Ochotniczej Straży Pożarnej w Olsztynie. – Środki pozyskane z Urzędy Marszałkowskiego były bodźcem do działania.

W ramach inicjatyw młodzieżowych odbyły się m.in. bal andrzejkowy, został nagrany film pt.: „Sadza”, a także odbyła się akcja Strażacy wspierają szpitale.

- Już teraz wiemy, że tych akcji będzie jeszcze więcej, bowiem do puli funduszy wpadły także środki od Starosta Powiatowego w Olsztynie – cieszy się Anna Romańczuk.

Od czego najlepiej zacząć owocną współpracę z młodzieżą?

- Od szczerzej rozmowy młodzieży z dorosłymi, wysłuchania młodych ludzi. To pozwala poznać punkt widzenia drugiej strony – mówi Agnieszka Lewandowska, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Ostródzie. Przy takiej otwartości i chęci współpracy wielopokoleniowej oraz instytucji publicznych udaje się zorganizować m.in. koalicję Młodzi dla Ornety, tematyczne bale, turnieje siatkówki, warsztaty filmowe, tańca ludowego, a nawet powstanie ciekawy mural. Wszystko to z inicjatywy młodzieży.

*Strażacy wspierają szpitale
For. Archiwum Anny Romańczuk*

Samorząd wspiera inicjatywy młodzieży

Pilotaż Programu wspierania inicjatyw młodzieżowych w województwie warmińsko-mazurskim realizowała w gminie Piecki Fundacja Alternatywnej Edukacji „ALE”. Był to rok 2015. Później coraz więcej organizacji, a właściwie lokalnych partnerstw przystępowało do konkursu. Program funkcjonował w Biskupcu, powiecie ęłckim, Lidzbarku Warmińskim, Iławie, Dąbrównie, Olsztynie, Elblągu, Ostródzie, Ornecie i Mrągowie.

Maja Świtkowska, Joanna Glezman

POZARZĄDOWIEC

Na szczególną uwagę zasługują organizacje z Elbląga - Stowarzyszenie VIVA ART i Regionalne Centrum Wolontariatu, Ornety – Polski Związek Emerytów, Rentistów i Inwalidów Koło Terenowe w Ornecie, Lidzbarka Warmińskiego – Stowarzyszenie Kobiet „Miej Marzenia”, Mrągowa – Fundacja Alternatywnej Edukacji „ALE”. W Mrągowie program funkcjonuje w postaci funduszu wspierania inicjatyw młodzieżowych i jest jednym z elementów działalności wciąż rozwijającego się Mrągowskiego Forum Młodzieży.

Warto wspomnieć o działaniach Funduszu Inicjatyw Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Powiatu Olsztyńskiego, który powstał dzięki inicjatywie młodych druhen i druhow z Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Olsztynie. W tym roku działania podjęli również olsztyńska Fundacja „Przyszłość dla Dzieci”, Fundacja Szalony Krasnolud czy Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur” w powiecie ęłckim. Wszystkie te organizacje wspierają młodzież w realizacji ich pomysłów na działania społeczne.

W 2019 r. zapoczątkowaliśmy coroczne Forum Młodzieży Warmii i Mazur, które 8 czerwca odbyło się pod hasłem: „Jak możeMY lepiej żyć na Warmii i Mazurach?” Spotkało się kilkanaście grup młodzieży, działających niezależnie lub pod patronatem lokalnych organizacji pozarządowych. Forum było przestrzenią do dyskusji o obecnej sytuacji oraz perspektywach młodych mieszkańców województwa. Tematem przewodnim stało się przeciwdziałanie zjawisku migracji edukacyjno-zawodowej młodzieży z regionu do innych

części kraju i za granicę. Powstała lista wniosków i postulatów skierowanych do Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, celem uwzględnienia ich w opracowywanej aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2030.

Podczas Forum wybrzmiała potrzeba młodzieży spotykania się z rówieśnikami w celu wymiany doświadczeń oraz współpraca przy wspólnych działaniach. Młodzież chce mieć wpływ na jakość życia w miejscu, w którym mieszka. Chce rozwijać pasję i aktywnie uczestniczyć w kształtowaniu przyszłości na Warmii i Mazurach. Wychodząc naprzeciw potrzebom młodzieży, w związku z utrudnieniami, jakie powstały poprzez pandemię, została utworzona grupa „Forum Młodzieży Warmii i Mazur” na Facebooku. Celem grupy jest stworzenie miejsca do prowadzenia rozmów, wymiany doświadczeń oraz zawierania nowych znajomości, a także wskazywanie swoich potrzeb i tworzenie różnych inicjatyw w regionie.

Na Facebooku działa grupa „Forum Młodzieży Warmii i Mazur”

Fot. Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego

Zainteresowanych tematem prosimy o kontakt z Biurem Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – tel. 89 512 58 76.

Aby młodzież angażowała się w działania społeczne

O ile da się młodym pole do samodzielnego działania, fantastyczną przestrzenią do rozwijania kompetencji młodzieży są Szkolne Kluby Wolontariatu. Taki model pracy realizuje Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”, które od 2018 roku prowadzi w szkołach działania edukacyjne rozwijające wolontariat szkolny w oparciu o pomysły młodych. Po co? Po to, by młodzież uczyła się komunikacji, współpracy, empatii i odpowiedzialności.

Iwona Olkowicz

Jak skutecznie umożliwić młodzieży realne zaangażowanie w wolontariat i uczenie kompetencji przez doświadczanie? Dając młodym przestrzeń do samodzielnego działania! Wymaga to od opiekuna wolontariatu odwagi i zaufania, ale daje naprawdę dużo satysfakcji, pozwala zobaczyć młodzież z innej perspektywy. A młodzieży daje jeszcze więcej: poczucie sprawczości i wpływu, odwagę do proponowania własnych pomysłów, umiejętność pracy w grupie, wrażliwość na potrzeby innych i lepszą komunikację.

Od 2018 roku prowadzone przez Stowarzyszenie projekty edukacyjne wspierają nauczycieli-opiekunów wolontariatu (pokazując korzyści z oddania przestrzeni młodym, przekazując niezbędną wiedzę i materiały) oraz wspierają młodzież w realizacji ich pomysłów i pasji: poprzez prowadzenie aktywnych zajęć edukacyjnych (gdzie stawia się na współpracę i kreatywność przy planowaniu akcji społecznych, które młodzi potem samodzielnie realizują) oraz włączeniu w proces grywalizacji (gdzie młodzież w każdej szkole działa jak jedna drużyna i rywalizuje z innymi szkołami, zdobywając punkty za zadania grupowe). Nieodłącznym elementem działań jest komponent badawczy, którego celem jest sprawdzenie czy i na ile kompetencje młodych wolontariuszy wzmacniają się dzięki realizacji projektu.

W 2020 roku wolontariusze z 5 szkół wiejskich przeprowadzili 10 akcji społecznych, które sami wymyślili i zaangażowali do współpracy otoczenie. Młodzież organizowała zbiórki pieniędzy (dzięki czemu nauczyła się, jak się organizuje i rozlicza zbiór-

kę publiczną), zbiórki darów rzeczowych, zbiórkę krwi, książek, kiermasz ciast, zajęcia dla młodszych kolegów i koleżanek, sprzątała cmentarz ewangelicki. Odbiorcami ich pomocy były m.in. bezdomne zwierzęta, dzieci z domu dziecka, podopieczne domu samotnej matki i seniorzy. W tak trudnym czasie, jakim jest zagrożenie epidemiologiczne, młodzież wykazała się determinacją, odwagą i wielką wrażliwością na potrzeby innych, a także umiejętnością współpracy – zarówno między sobą, jak i z otoczeniem.

Projekt „Aktywne Szkolne Kluby Wolontariatu” realizowany przez Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”, jest dofinansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014 - 2020 oraz Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Fot. Archiwum Stowarzyszenia

O czym warto pamiętać przy pisaniu projektów?

Określenie problemu, który ma zostać rozwiązany, to zaledwie początek tworzenia projektu. Trzeba opisać sytuację problemową oraz przedstawić dane statystyczne. Co jeszcze? Specjalnie dla Ciebie przygotowaliśmy garść praktycznych wskazówek godnych wykorzystania w 2021 roku.

Dagmara Bielawska

Przygotowując projekt pamiętaj, że:

- Projekt to zbiór działań podejmowanych dla osiągnięcia jasno określonych celów w założonym czasie przy pomocy przeznaczonych na to środków finansowych (budżetu). Jest on:
 - » zorientowany na cel;
 - » ma określony czas trwania;
 - » niepowtarzalny;
 - » ma jednoznacznie określone grupy docelowe i beneficjentów ostatecznych;
 - » wymagający zaangażowania określonych zasobów finansowych, a także rzeczowych i kadrowych.
- Planując projekt musisz zachować chronologię jego tworzenia, tzn.:
 - » Najpierw określ problem lub problemy, które chcesz rozwiązać poprzez realizację projektu. Przedstaw opis sytuacji problemowej, do której odnosi się projekt np. przyczyny, skutki występowania problemu. Uwzględnij dane statystyczne oraz dane jakościowe odnoszące się do obszaru realizacji projektu, uzasadniające konieczność realizacji projektu (najlepiej z ostatnich 3 lat). W przypadku, gdy posługujesz się danymi własnymi, powinieneś przedstawić charakterystykę badania, co umożliwi ocenę wiarygodności i rzetelności tego źródła informacji (np. czas przeprowadzenia badania, próba badawcza, zastosowane metody itp.);
 - » Sprecyzuj grupę osób, której problemy chciałbyś zmniejszyć. Planując wsparcie dla wybranych osób nie zapomnij uzasadnianiu wyboru grupy docelowej w kontekście zawężenia właściwego dla danego projektu, o sposobie pozyskania

uczestników projektu (np. akcja informacyjno - promocyjna związana z rekrutacją. Sprecyzuj, w jaki sposób potencjalni odbiorcy dowiedzą się o możliwości wsparcia oraz na podstawie jakich kryteriów będą rekrutowani i czym będą musieli potwierdzić spełnienie kryteriów (np. projekt obejmie wsparciem tylko osoby z danego miasta, o czym świadczyć będzie miejsce zamieszkania lub z niepełnosprawnościami na podstawie orzeczenia, lub skierowany będzie do uczniów danej szkoły realizujących obowiązek szkolny w danej placówce.

- » Następnie określ cel lub cele, które chcesz osiągnąć poprzez realizację projektu. Pamiętaj, że cel określa zmianę społeczną (a nie stworzenie czegoś) która ma się dokonać po przeprowadzeniu konkretnych działań na określonym terenie w określonym czasie na rzecz określonej liczby **osób. Dobrze sformułowane cel powinien być SMART, tzn.:**

- **S**pecific (specyficzny) – Bądź tak konkretny i precyzyjny, jak tylko to możliwe! Unikaj ogólników.
- **M**asurable (mierzalny) – Określ konkretnie, precyzyjnie, najlepiej liczbowo, jaki rezultat chcesz otrzymać.
- **A**chievable (osiągalny) – Nie przeceniaj siebie, swoich możliwości ani zasobów którymi dysponujesz.
- **R**ealistic (realistyczny) – Nie próbuj zbawiać świata, miej na uwadze uwarunkowania i ograniczenia lokalne!
- **T**ime scale (zdefiniowany w czasie) – określ, **KIEDY** chcesz osiągnąć cel.
 - » Kolejnym krokiem jest zaplanowanie zadań, które zrealizujesz celem osiągnięcia pierwotnych założeń. Zadania określają czynności jakie podejmiemy w naszym projekcie, aby zrealizować cele. Powinny zostać one opisane przejrzyście i szczegółowo. Opis każdego z działań powinien

dobre praktyki

zawierać konkretne czynności, jakie podejmiemy w celu ich realizacji, np. organizacja konferencji może obejmować takie czynności jak, rozesłanie zaproszeń, zebranie formularzy zgłoszeniowych, wynajem sali na konferencję, zapewnienie cateringu, zatrudnienie prowadzących, druk materiałów konferencyjnych itp. Opis zadań powinien być możliwie szczegółowy, z uwzględnieniem terminów i osób odpowiedzialnych za ich realizację;

- » Następnie określ efekty (rezultaty i produkty), które dostarczą informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji zadań u beneficjentów pomocy bezpośrednio po uzyskaniu przez nich wsparcia. Pamiętaj, aby nazwać każdy produkt/rezultat, określić jego wartość liczbową (wskaźnik) oraz sposób, w jaki udowodnisz jego osiągnięcie. Rezultatem projektu może być np. wzrost wiedzy w zakresie posługiwania się j. angielskim, wskaźnikiem – 40 osób, a sposobem pomiaru osiągnięcia rezultatu – test wiedzy.
- » Zaplanuj harmonogram realizacji projektu. Harmonogram projektu to metoda przedstawienia działań podejmowanych w ramach projektu wraz z ich podziałem na zadania i czynności, która pozwala na zidentyfikowanie ich logicznej kolejności. Harmonogram pozwala także na przedstawienie wszelkich zależności pomiędzy czynnościami oraz stanowi bazę do przydzielania odpowiedzialności za ukończenie każdego działania.
- » Dobrze zaplanuj również budżet projektu. Dobry budżet powinien być:
 1. spójny z założonymi działaniami;
 2. przejrzysty;
 3. realny, nie zawyżony;
 4. szczegółowy;
 5. w razie potrzeby – opisany.
 6. zgodny z odpowiednimi wytycznymi i prawodawstwem

Przygotowując wniosek:

- Dokładnie przeczytaj regulamin konkursu, abyś wiedział jakie dokładnie kryteria ma spełnić opis zawarty we wniosku.
- Dobrze jest zapoznać się z kartą oceny wniosku, jeśli została załączona do regulaminu. Dzięki temu nie tylko sprawdzisz, czy zawarłeś wszystkie informacje, ale będziesz wiedział w jaki sposób będzie oceniany Twój wniosek.
- Pamiętaj, że wniosek jest jedynie ofertą opisującą przedsięwzięcie (projekt), które chcesz zrealizować. Najlepiej abyś najpierw zaplanował całość

projektu, a dopiero na końcu przystąpił do wypełnienia formularza wniosku.

Składając wniosek:

- Pamiętaj, aby przygotować wniosek na wymaganym i aktualnym formularzu.
- Pamiętaj, aby złożyć wniosek w odpowiednim terminie. Upewnij się, czy data złożenia wniosku jest datą jego wpływu czy nadania na poczcie lub u kuriera.
- Pamiętaj, aby złożyć wniosek w odpowiedniej instytucji, zwłaszcza jeśli np. wniosek musi być złożony w konkretnej jednostce organizacyjnej lub filii danego podmiotu.
- Pamiętaj o złożeniu wszystkich wymaganych podpisów i złożeniu załączników, jeśli są wymagane.

Jak co roku o tej porze, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego planuje ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań przez organizacje pozarządowe oraz inne uprawnione podmioty. Rok 2021 przywita nas trwającymi obostrzeniami, tym niemniej samorząd planuje zlecenie realizacji w roku 2021 zadań publicznych w następujących zakresach:

- Edukacja, profilaktyka i promocja zdrowia publicznego;
- Rozwój kultury fizycznej;
- Integracja europejska oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społecznościami (współpraca międzynarodowa);
- Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta;
- Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego;
- Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- Rozwój turystyki;
- Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych;
- Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich;
- Pomoc społeczna;
- Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży;
- Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego, w tym rozwój wolontariatu;
- Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego;
- Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości.

Ogłoszenia konkursowe będzie można znaleźć na stronie: www.bip.warmia.mazury.pl w zakładce „Organizacje pozarządowe” - otwarte konkursy ofert.

STOWARZYSZENIE
ESWIP | ORGANIZACJA
POŻYTKU PUBLICZNEGO

YES, ŁIIII CAN

**I TY TEŻ MOŻESZ
PRZEKAZAĆ SWÓJ 1%**

Całą kwotę oddajemy na działania społeczne elblązan. **Zostań fundatorem** ciekawej inicjatywy na rzecz Elbląga.

FUNDUSZ GRANTOWY
STOWARZYSZENIA
ESWIP

KRS: 0000001316

eswip@eswip.pl, www.eswip.pl, nr konta:
20 1600 1462 1025 2272 1000 0006